

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)

Təsdiq edirəm: _____

“İqtisadiyyat” kafedrasının
müdiri: i.ü.f.d., dos.S.İ.Hümbətova
12 sentyabr 2025-ci il

“MAKROİQTİSADİYYAT” fənni üzrə

**İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI
(Syllabus)**

I. Fənn haqqında məlumat	MAKROİQTİSADİYYAT				
Fənnin kodu - 00523	Tədris ili 2024-2025	Semestr II	Mühazirə 30	Məşğələ 30	Kredit 10
Fənnin növü	Məcburi				
II. Fənni tədris edən müəllim:					
Email ünvanı					
İş telefonu					
Məsləhət saati					
III. Kursun təsviri	<p>Bu fənn, əsas ixtisas fənnləri siyahısına daxil olmaqla, bakalavr pilləsində təhsil alan tələbələrə, makroiqtisadi sabitliyi, dayanıqlı iqtisadi artımı, ehtiyatların tam istifadə olunması, inflyasiya və işsizlik səviyyəsinin minimumlaşdırılması, makroiqtisadi tarazlığın məcmu tələb və məcmu təklif modeli, makroiqtisadi tarazlığın Keynsin gəlirlər və xərclər modeli, vergi-büdcə və pul kredit siyasəti, əmtəə və pul bazarlarında makroiqtisadi tarazlıq, açıq və qapalı iqtisadiyyatın makroiqtisadi təhlili üçün lazım olan bacarıqları və vərdişləri aşılayır.</p> <p>Fənnin tədrisi prosesində statistik məlumatlardan (məsələn, ÜDM-in hesablanması, inflyasiya və işsizlik göstəriciləri) istifadə etsə də, onun əsas diqqət mərkəzi iqtisadi təhlil alətləri kimi tətbiq olunan konsepsiya və modellərin öyrənilməsinə yönəlmişdir. İqtisadi artım</p>				

	<p>modelləri, biznes tsiklləri nəzəriyyələri, məcmu tələb və məcmu təklif yanaşmaları kimi konsepsiyalar yalnız iqtisadi sistemlərin iş prinsiplərini anlamağa deyil, həm də dövlətin iqtisadi siyasətini qiymətləndirməyə geniş imkan yaradır.</p>
<p>IV. Kursun məqsədi və vəzifələri</p>	<p>Kursun əsas məqsədləri aşağıdakılardır:</p> <p>Təhsilalanlara iqtisadiyyatın makrosəviyyədə fəaliyyət qanunauyğunluqlarını anlamaqla yanaşı, onların analitik düşüncə və praktik tətbiq bacarıqlarını inkişaf etdirməyə xidmət edir. Bu fənnin tədrisi tələbələrdə iqtisadi sistemlərin makrosəviyyədə fəaliyyət mexanizmləri haqqında nəzəri və praktik biliklərin formalaşmasına xidmət edir və onların gələcəkdə daha ixtisaslaşmış kurslarda uğurla iştirak etmələri üçün zəruri intellektual bazanı yaradır. “Makroiqtisadiyyat” fənni gələcəkdə öyrəniləcək beynəlxalq iqtisadiyyat, inkişaf iqtisadiyyatı, maliyyə, iqtisadi siyasət və iqtisadi modelləşdirmə kimi ixtisaslaşmış kursların əsasını təşkil edir.</p> <p>Fənnin tədrisi qarşısında duran vəzifələr aşağıdakılardır:</p> <p>-İqtisadi artım, milli gəlirin bölgüsü, inflyasiya, işsizlik, dövlət büdcəsi, dövlət tənzimlənməsinin xüsusiyyətlərini öyrətmək; - pul-kredit siyasəti, beynəlxalq ticarət və maliyyə axınları kimi iqtisadiyyatın fundamental məsələlər haqqında biliklər vermək;</p> <p>- Dövlətin iqtisadi siyasətinin nəzəri əsaslarını və praktik tətbiqlərini öyrətməklə tələbələrin iqtisadi qərarların sosial rifaha təsirlərini dəyərləndirməsi;</p> <p>- Biznes tsikllərini, uzunmüddətli iqtisadi artımı, işsizlik və inflyasiyanı müəyyən edən amilləri açıqlamaq və təhlil etmək;</p>
<p>V. Öyrənmənin nəticələri:</p>	<p>Kursun tədrisi başa çatandan və bütün mövzular mənimsənildikdən sonra tələbə:</p> <p><u>Bilməlidir:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - makroiqtisadi hadisə və proseslərin mahiyyətini, səbəb-nəticə əlaqələrini dəyərləndirmək, iqtisadi problemləri sistemli yanaşmanı; - milli gəlir, inflyasiya, işsizlik, dövlət borcu, tədiyə balansı və digər makroiqtisadi göstəriciləri düzgün interpretasiya etmək, statistik və qrafik təhlildən istifadə etməklə nəticə çıxarmağı; - makroiqtisadi modelləri (məcmu tələb və məcmu təklif, LS-LM, iqtisadi artım modelləri, biznes tsiklləri və s.) qurmaq, onların nəticələrini qiymətləndirmək və reallıqla müqayisə etməyi; - iqtisadi siyasətin müxtəlif alətlərini -fiskal və monetar siyasət qiymətləndirmək, sosial rifahı artırmaq istiqamətində optimal həll yollarını; - müxtəlif nəzəri məktəblərin yanaşmalarını müqayisə etmək, iqtisadi problemlərin həllinə dair alternativ baxışları qiymətləndirmək və əsaslandırılmış nəticələri müəyyən etməyi;
<p>Ədəbiyyat siyahısı</p>	<p>Əsas dərslik</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Qreqori Mənkyu. <i>Ekonomiksin əsasları</i>. Azərbaycan dilində. (E.İbadov və.b. tərcüməsi) 2. N. Gregory Mankiw. <i>Principles of Macroeconomics</i>. Eighth Edition. 3. N. Gregory Mankiw. <i>Makroekonomi</i>. Efil.

	<p>Əlavə dərsliklər</p> <p>“Makroiqtisadiyyat” Paul Krugman Princeton University</p> <p>4. O’Sullivan, Sheffrin, Perez. Macroeconomics: Principles, Applications, and Tools. 9th Edition.</p> <p>5. V. Polito, C. Brendon. Macroeconomics. LSE.</p>
VI. Kursun proqramı	<p>Proqram 15 mühazirə, 15 seminar olmaqla 60 akademik saatlıq tədris moduluna əsaslanır. Proqram mühazirələr, müzakirələr, tapşırıqlar və məşqlər, qrup işi, praktik məşğələlər və simulyasiya oyunlarını əhatə edir. Proqramın müddəti 15 həftədir.</p>

VII. Fənnin mühazirə mövzuları

Fənnin tədrisi prosesində tələbələrə aşağıdakı mövzularda mühazirələr təqdim ediləcək:

1. **Makroiqtisadiyyata giriş: əsas anlayışlar**
2. **İstehsal və iqtisadi artım**
3. **Yığılma, investisiya və maliyyə sistemi**
4. **Maliyyənin əsasları**
5. **Pul sistemi**
6. **Pul artımı və inflyasiya**
7. **Açıq iqtisadiyyatda əsas anlayışlar**
8. **Açıq iqtisadiyyatın makroiqtisadi nəzəriyyəsi**
9. **Beynəlxalq ticarət**
10. **Məcmu tələb və məcmu təklif**
11. **Monetar və fiskal siyasətin məcmu**
12. **İqtisadiyyatın ümumi tarazlığı və İS-LM modeli**

VIII. Prerekvizitlər

“İqtisadiyyata giriş” “Mikroiqtisadiyyat “ fənləri

IX. Fənnin tədris metodologiyası

Bu fənnin tədrisi prosesində mühazirələrin oxunması, interaktiv müzakirələrin aparılması, komanda şəklində layihələrin icrası, kiçik qruplarda iş, işgüzar oyunlar, xüsusi nümunələrin (keys-stadilər) öyrənilməsi və təhlili, esse yaxud sərbəst işlərin yazılması və test tapşırıqların yerinə yetirilməsi kimi geniş çeşiddə tədris və təlim üsullarından istifadə edilir.

Bundan əlavə tədris və təlim prosesində xarici və yerli iqtisadi ədəbiyyatdan, habelə beynəlxalq və yerli mediadan (internet resurslarından) götürülmüş məqalələrin, real nümunələrin və xüsusi keyslərin təhlilinə, müzakirəsinə və məntiqi nəticələr çıxarılmasına xüsusi diqqət ayrılacaq. Verilən biliklərin tətbiqi bacarıqlarının formalaşdırılması üçün tələbələr mövzuya uyğun seçilmiş tapşırıqları həll edəcəklər.

Hər bir yeni mövzunun tədrisi öncəsi tələbələr müəyyən olunmuş mətnləri və onlara təqdim edilmiş (tapşırılmış) digər qiraət materialları ilə tanış olmalıdırlar.

X. Fənnin mühazirə mətnləri

Fənnin bütün mövzuları üzrə mühazirə mətnləri, müzakirə sualları və tapşırıqlar, habelə müxtəlif növ məşğələ materialları elektron formatda Universitetin saytında universitetin veb saytındakı tələbə kabinetində yerləşdirilir.

XI. Mövzuların məzmunu və tədris-tematik bölgüsü

Həftə №	Mövzular	Mühazirə Məşğələ	Öyrənmə hədəfləri
1	Makroiqtisadiyyata giriş: əsas anlayışlar	2/2	<ol style="list-style-type: none"> 1. makroiqtisadiyyat (macroeconomics) 2. mikro və makro iqtisadiyyatın fərqi (difference between micro and macro economics) 3. makroiqtisadi model (macroeconomic model) 4. xarici dəyişənlər (exogenous variables) 5. daxili dəyişənlər (endogenous variable) 6. qısa və uzun zaman (short and long terms) 7. öncədən (ex ante) və sonradan (ex post) 8. nominal dəyər (nominal value) və real dəyər (real value) 9. bazar təmizləməsi (market clearing) 10. yapışkan qiymətlər (sticky prices) və elastik qiymətlər (flexible price) 11. ehtiyatlar (stocks) və axınlar (flows) 12. ÜDM (GDP) 13. adambaşına ÜDM (GDP per capita) 14. resesiya (recession) 15. depresiya (depression) 16. inflyasiya (inflation) 17. deflyasiya (deflation) 18. işsizlik (unemployment) 19. valyuta kursu (exchange rate) 20. ticarət balansı (trade balance)
2	İstehsal və iqtisadi artım	2/2	<ol style="list-style-type: none"> 1. məhsuldarlıq (productivity) 2. fiziki kapital (physical capital) 3. insan kapitalı (human capital) 4. təbii ehtiyatlar (natural resources) 5. texnoloji biliklər (technological knowledge) 6. azalan fayda (diminishing returns) 7. inkişafın səmərəlilik effekti (catch-up effect)
3	Yığım, investisiya və maliyyə sistemi	4/4	<ol style="list-style-type: none"> 1. maliyyə sistemi (financial system) 2. maliyyə bazarları (financial markets) 3. istiqraz (bond) 4. səhm (stock) 5. maliyyə vasitəçiləri (financial intermediaries) 6. birgə fond (mutual fund) 7. milli əmanət (national saving) 8. fərdi əmanət (private saving) 9. dövlət əmanəti (public saving) 10. büdcə profsiti (budget surplus)

			<p>11. büdcə kəsiri (budget deficit)</p> <p>12. borc kapitalı bazarı (market for loanable funds)</p> <p>13. sıxışdırma (crowding out)</p>
4	Maliyyənin əsasları	2/2	<p>1. maliyyə (finance)</p> <p>2. cari dəyər (present value)</p> <p>3. gələcək dəyər (future value)</p> <p>4. risqi xoşlamamaq (risk averse)</p> <p>5. diversifikasiya (diversification)</p> <p>6. səciyyəvi risk (idiosyncratic risk)</p> <p>7. ümumi risk (Aggregate risk)</p> <p>8. fundamental təhlillər (fundamental analysis)</p> <p>9. səmərəli bazarlar hipotezi (efficient markets hypothesis)</p> <p>10. informasiya baxımından səmərəli (informationally efficient)</p> <p>11. təsadüfi gəzinti (random walk)</p>
5	Pul sistemi	2/2	<p>1. pul (money)</p> <p>2. mübadilə vasitəsi (medium of exchange)</p> <p>3. hesablama vahidi (unit of account)</p> <p>4. əmanət vasitəsi (store of value)</p> <p>5. likvidlik (liquidity)</p> <p>6. əmtəə formasındakı pul (commodity money)</p> <p>7. kağız pul (fiat money)</p> <p>8. valyuta (currency)</p> <p>9. tələb olunana qədər saxlanılan depozit (demand deposits)</p> <p>10. Federal Ehtiyatlar Sistemi (Federal Reserve-Fed)</p> <p>11. mərkəzi bank (central bank)</p> <p>12. pul təklifi (money supply)</p> <p>13. monetar siyasət (monetary policy)</p> <p>14. ehtiyatlar (Reserves)</p> <p>15. qismən ehtiyat saxlayan bankçılıq (fractional-reserve banking)</p> <p>16. ehtiyat dərəcəsi (reserve ratio)</p> <p>17. pulun artma əmsalı (money multiplier)</p> <p>18. açıq bazar əməliyyatları (open-market operations)</p> <p>19. ehtiyatlar üzrə tələblər (reserve requirements)</p> <p>20. diskont faizi (discount rate)</p>
6	Pul artımı və inflyasiya	2/2	<p>1. pulun miqdar nəzəriyyəsi (quantity theory of money)</p> <p>2. nominal dəyişənlər (nominal variables)</p> <p>3. real dəyişənlər (real variables)</p> <p>4. klassik dixotomiya (classical dichotomy)</p> <p>5. monetar neytrallıq (monetary neutrality)</p>

			<ul style="list-style-type: none"> 6. pulun dövriyyə sürəti (velocity of money) 7. miqdar tənliyi (quantity equation) 8. inflyasiya vergisi (inflation tax) 9. Fişer effekti (Fisher effect) 10. ayaqqabı altlığı xərcləri (Shoelace costs) 11. menyu xərcləri (menu costs)
7	Açıq iqtisadiyyatda əsas anlayışlar	2/2	<ul style="list-style-type: none"> 1. qapalı iqtisadiyyat (closed economy) 2. açıq iqtisadiyyat (open economy) 3. ixrac (exports) 4. idxal (imports) 5. xalis ixrac (net exports) 6. ticarət balansı (trade balance) 7. ticarət profsiti (trade deficit) 8. ticarət defisiti (trade surplus) 9. balanslandırılmış ticarət (balanced trade) 10. xalis kapital axını (net capital outflow) 11. nominal məzənnə (nominal exchange rate) 12. dəyər qazanma (appreciation) 13. dəyərdən düşmə (depreciation) 14. real məzənnə (real exchange rate) 15. alıcılıq qabiliyyəti pariteti (purchasing-power parity theory)
8	Açıq iqtisadiyyatın makroiqtisadi nəzəriyyəsi	2/2	<ul style="list-style-type: none"> 1. ticarət siyasəti (trade policy) 2. kapitalın ölkədən uzaqlaşması (capital flight)
9	Beynəlxalq ticarət	2/2	<ul style="list-style-type: none"> 1. ticarətin həlledici amilləri 2. ticarətdən udanlar və uduzanlar 3. rüsum və idxal kvotası 4. ticarəti məhdudlaşdıran arqumentlər 5. azad ticarətin əldə edilməsinə müxtəlif yanaşmalar
10	Məcmu tələb və məcmu təklif	4/4	<ul style="list-style-type: none"> 1. geriləmə (recession) 2. depressiya (depression) 3. məcmu tələb və məcmu təklif modeli (model of aggregate demand and aggregate supply) 4. məcmu tələb əyrisi (aggregate-demand curve) 5. məcmu təklif əyrisi (aggregate-supply curve) 6. staqflyasiya (stagflation)
11	Monetar və fiskal siyasətin məcmu tələbə təsiri	2/2	<ul style="list-style-type: none"> 1. likvidliyin üstünlüyü nəzəriyyəsi (theory of liquidity preference) 2. multiplikasiya effekti (multiplier effect) 3. sıxışdırma effekti (crowding-out effect)

			4. avtomatik stabilləşdiricilər (Automatic stabilizers)
12	İqtisadiyyatın ümumi tarazlığı və İS-LM modeli	4/4	1. İS-LM modelinin əsasları 2. İS əyrisi, onun elastiklik və yerdəyişmə amilləri 3. LM əyrisi, onun elastiklik və yerdəyişmə amilləri 4. İS-LM modeli və ümumi müvazinətli vəziyyətin dəyişdirilməsi mexanizmləri

SEMİNAR-MƏŞĞƏLƏLƏR: HAZIRLIQ VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ

Seminar-məşğələ dərslərində tələbə öz fikirlərini məntiqi ardıcılıqla ifadə və izah etməyi, habelə arqumentlərlə əsaslandırmağı bacarmalıdır. Buna nail olmaq üçün tələbə:

- 1) Seminar məşğələsinin hər bir mövzusu üzrə müzakirəyə çıxarılan suallarla diqqətlə tanış olmalı;
- 2) Müvafiq mühazirə materiallarını diqqətlə öyrənməli;
- 3) Mövzu üzrə tövsiyə edilən ədəbiyyatı oxumalı və öyrənməli;
- 4) Seminar məşğələsində müzakirəyə çıxarılan hər bir sual üzrə qısa çıxış hazırlamalı;
- 5) Mövzu üzrə verilən praktik tapşırıqlar və məsələləri yerinə yetirməklə praktik bacarıqlara yiyələnəlidir.

DƏRSƏ DAVAMIYYƏT

Təhsilalanlara 75%-lik davamiyyət limiti tətbiq edilir. Davamiyyət limiti üzrə yuvarlaqlaşdırma (7,5 q/b - 8 q/b) tətbiq edilmir. Fənn üzrə bu həddi aşanlar həmin fənn üzrə aralıq qiymətləndirməyə (sessiya imtahanına) buraxılmır. Davamiyyət limitini aşmayan əyani təhsilalanlar üçün həmin fənn üzrə davamiyyətə görə bal verilmir.

FƏNN ÜZRƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ (Əyani təhsilalma forması üzrə)

UNEC-də bakalavriat səviyyəsində təhsilin bütün illəri üzrə fənlərin attestasiyası hər biri 50 bal formalaşdıran cari və aralıq qiymətləndirmə (toplam 100 bal) əsasında həyata keçirilir. Cari qiymətləndirmə bakalavrların bilik və bacarıqlarının semestr ərzində qiymətləndirilməsi, aralıq qiymətləndirmə isə imtahan sessiyası zamanı həyata keçirilən qiymətləndirmədir.

Cari qiymətləndirmə üzrə 50 bal bakalavrların semestr ərzində topladıqları **aktivlik və ara qiymətləndirmə** ballarının cəmlənməsi ilə formalaşır. Aktivlik balı hər bir fənn üzrə semestr ərzində maksimal 20 bal ola bilər və bu bal tədrisi mühazirə və seminar dərsləri ilə həyata keçirilən fənlərdə seminar dərslərində alınan ballar əsasında fənlərin tədris növünə uyğun olaraq formalaşır.

Seminar dərslərində və praktik məşğələlərdə qiymətləndirmə 10 ballıq şkala əsasında həyata keçirilir və həmin ballar EDUMAN sistemində aşağıdakı nisbətlərdə hesaba alınır:

- 10 bal = 5 bal
- 9 bal = 4,5 bal
- 8 bal = 4 bal
- 7 bal = 3,5 bal
- 6 bal = 3 bal
- 5 bal = 2,5 bal

- 4 bal = 2 bal
- 3 bal = 1,5 bal
- 2 bal = 1 bal
- 1 bal = 0,5 bal

Qeyd: fənnin tədris növü mühazirə, seminar və laboratoriya olduğu zaman seminar dərsi üzrə bal nisbəti EDUMAN sistemində 10 bal = 2,5 bal nisbətinə uyğun hesaba alınır:

Seminar dərslərində (qabiliyyət tələb edən fənlər istisna olmaqla) alınan ballar əsasında formalaşan yekun aktivlik balı aşağıdakı düsturla müəyyən edilir:

$$B = (((b1+b2+b3+...+bn)/s)*m)/10$$

Burada,

- B - yekun aktivlik balı;
- b - seminar dərslərində alınan müxtəlif ballar;
- s - semestr ərzində verilən cavabların sayı;
- m - aktivlik balına ayrılan maksimal bal;

10 - bir seminar dərslərində toplanan maksimal baldır.

Bakalavrlar semestr ərzində cəmi 4 dəfə, hər dəfə isə 10 bal aldığı halda maksimal aktivlik balını - 20 balı toplamış olur. Bu halda nəticə sistemdə $((10+10+10+10)/4)*20)/10 = 20$ olaraq hesaba alınır.

Maksimal bal toplaya bilməyənlər isə istədiyi halda 5-ci, 6-cı, 7-ci və s. dəfə cavab verməklə aktivlik balı toplaya bilərlər. Bu zaman müəllim ilkin olaraq həmin qrupda ümumilikdə 4 dəfə cavab verməyənlərdən başlamaqla növbəlilik prinsipi əsasında bakalavrların cavab verməsi üçün imkan yaradır.

Bakalavrlar semestr ərzində seminar dərslərində 4 dəfədən az cavab verdiyi halda çatışmayan cavab sayı sistem tərəfindən “0” bal olmaqla nəzərə alınır. Məsələn, əgər hər hansı təhsilalan bir fənn üzrə semestr ərzində cəmi 2 dəfə seminar dərslərində cavab verib və hər dəfə 10 bal aldığı halda onun yekun aktivlik balı hesablanan zaman həmin təhsilalanın nəticəsi $((10+10+0+0)/4)*20)/10$ kimi hesablanır. Seminar dərslərində ümumiyyətlə balı olmayan tələbənin aktivlik balı isə “0” bal hesab edilir.

Semestr ərzində təhsilalanların hər bir fənn üzrə topladığı nəticə tam olmadığı halda semestrin sonunda sistem tərəfindən adi riyazi qaydada həmin nəticələr yuvarlaqlaşdırılır (məs. 6,5 bal – 7 bal kimi nəzərə alınır).

Ara qiymətləndirmə. Hər bir fənn üzrə semestr ərzində maksimal 30 bal formalaşdırılan və ilk 7 tədris həftəsi ərzində keçilmiş mövzular üzrə (7-ci həftə də daxil olmaqla) aparılan qiymətləndirmədir. Ara qiymətləndirmə mərkəzləşdirilmiş qaydada test və ya yazılı üsulda 8-ci və 9-cu tədris həftələri ərzində keçirilir və təhsilalanlara həmin dövrə qədər mühazirəsi tamamlanmayan mövzu üzrə test və ya yazılı cavablandırılan sual təqdim edilmir. Fənlər üzrə (alt qrup fənləri də daxil olmaqla) ara qiymətləndirmə tədris prosesi dayandırılmadan bakalavriat səviyyəsində əks dərslər növbələrində, magistratura səviyyəsində isə cədvəl üzrə dərslər olmayan günlərdə, zərurət yarandığı halda isə şənbə günlərində keçirilir. Şənbə günləri ara qiymətləndirmə ilə əlaqədar əmək fəaliyyəti göstərən əməkdaşlara onların istəklərinə uyğun olaraq ara qiymətləndirmənin keçirildiyi təqvim ayı ərzində əlavə istirahət günü - “əvəzgün” verilir.

Ara qiymətləndirmənin cədvəli bir fənn - bir gün prinsipinə əsaslanmaqla ardıcıl günlər üzrə tərtib olunur və 6-cı tədris həftəsinin sonuna qədər UNEC-in saytında elan edilir.

Test üsulunda keçirilən ara qiymətləndirmə zamanı hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 30 test təqdim olunur. Testlərin hər biri 1 balla qiymətləndirilir və səhv cavablandırılmış testlər düz cavablara təsir etmir. Yazılı üsulunda keçirilən ara qiymətləndirmə zamanı isə hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 3 sual təqdim olunur. Bu qiymətləndirmə zamanı hər bir təhsilalana fənlərin xüsusiyyəti nəzərə alınmaqla müxtəlif vaxt müddətləri verilir. Bu vaxt müddətləri UNEC Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyən edilir.

Ara qiymətləndirmə üzrə üzrlü imtahanları (habelə olduğu halda texniki problem yaranmış imtahanlar) 11-ci tədris həftəsi ərzində eyni qaydada ardıcıl günlərdə keçirilir.

Qabiliyyət tələb edən fənlər üzrə ara qiymətləndirmə semestr ərzində yerinə yetirilən və hər biri 5 bal üzərindən qiymətləndirilən 6 fərdi işin (hər ay ərzində 2 iş olmaqla) qiymətləndirilməsi əsasında təmin olunur.

Fənlər üzrə ara qiymətləndirmə onların tədrisi formasından (əyani, hibrid və ya online) asılı olmayaraq universitetin imtahan zallarında və ya bu məqsədlə müəyyən edilən auditoriyalarda test, qarışıq və ya yazılı üsullardan birinin istifadə edilməsi ilə keçirilir. Bu qiymətləndirmə üzrə nəticələr kağız formasında arxivləşdirilmir. Bakalavriat və magistratura səviyyələri üzrə təhsilalanlara 75%-lik davamiyyət limiti tətbiq edilir. Fənn üzrə bu həddi aşanlar həmin fənn üzrə aralıq qiymətləndirməyə (sessiya imtahanına) buraxılmır. Davamiyyət limitini aşmayan əyani təhsilalanlar üçün həmin fənn üzrə davamiyyətə görə bal verilmir. Qiyabi təhsilalma forması üzrə isə davamiyyət səviyyəsindən asılı olaraq maksimum 10 bal verilir.

Aralıq qiymətləndirmə. Test, yazılı, qarışıq, şifahi və ya qabiliyyət imtahanı üsullarından biri ilə hər semestrin sonunda keçirilən sessiya imtahanıdır. Bu imtahanlarda təhsilalanların qiymətləndirilməsi 50 bal üzərindən hər bir imtahan üsulu üzrə müəyyən edilən qaydada həyata keçirilir.

Aralıq qiymətləndirmə semestr ərzində keçilmiş bütün mövzular üzrə tərtib edilən testlər, yazılı və ya şifahi imtahan sualları (qabiliyyət tələb edən fənlər istisna olmaqla) əsasında həyata keçirilir. Bu qiymətləndirmənin cədvəli imtahanlar arasında minimum 2 gün fasilə verilməklə tərtib olunur. İmtahan cədvəli 13-cü tədris həftəsində UNEC-in saytında elan edilir.

Test üsulunda keçirilən aralıq qiymətləndirmə zamanı hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 50 test təqdim olunur. Testlərin hər biri 1 balla qiymətləndirilir və səhv cavablandırılmış testlər düz cavablara təsir etmir. Yazılı üsulunda (qabiliyyət tələb edən fənlər istisna olmaqla) keçirilən aralıq qiymətləndirmə zamanı isə hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 5 sual təqdim olunur. Bu qiymətləndirmə zamanı hər bir təhsilalana fənlərin xüsusiyyəti nəzərə alınmaqla müxtəlif vaxt müddətləri verilir. Bu vaxt müddətləri UNEC Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyən edilir.

Aralıq qiymətləndirmə üzrə üzrlü imtahanları (texniki problem yaranmış imtahanlar da daxil olmaqla) sessiya bitdikdən sonra eyni qaydada ardıcıl günlər ərzində keçirilir. Fənlərin tədrisi formasından (əyani, hibrid və ya online) asılı olmayaraq bütün imtahanlar universitetin imtahan zallarında və ya bu məqsədlə müəyyən edilən auditoriyalarda test, qarışıq, yazılı, şifahi və ya qabiliyyət imtahanı üsullarından birinin istifadə edilməsi ilə keçirilir. Bu qiymətləndirmə üzrə nəticələr kağız formasında arxivləşdirilir.

Cari və aralıq qiymətləndirmə. Tədrisi mühazirə və seminar dərslərindən ibarət olmaqla həyata keçirilən fənlərdə cari qiymətləndirmə üzrə 50 balın 20 balı aktivlik balı hesabına (10 bal = 5 bal nisbətində seminar dərslərində toplanan bal), 30 balı isə ara qiymətləndirmə əsasında təmin edilir. Aralıq qiymətləndirmə üzrə 50 bal - test və ya yazılı üsulda keçirilən sessiya imtahanı əsasında formalaşır.

**İMTAHAN VƏ İMTAHANA GƏDƏR TOPLANAN BALLAR ƏSASINDA SEMESTR
NƏTİCƏSİNƏ GÖRƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ**

91-100 bal	əla	A
81-90 bal	çox yaxşı	B
71-80 bal	yaxşı	C
61-70 bal	kafi	D
51-60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

QEYD: İmtahanda minimum 17 bal toplanmasa, imtahana qədər yığılan ballar toplanmayacaq.